

ת"פ 67277/03/18 - מדינת ישראל נגד חאלד אל צאנע

בית משפט השלום בבאר שבע

ת"פ 67277-03-18 מדינת ישראל נ' אל צאנע(עציר)

בפני	כבוד השופט צבי פורר
המאשימה	מדינת ישראל
נגד	
הנאשם	חאלד אל צאנע (עציר)

החלטה

1. נגד הנאשם הוגש ביום 29.3.2018 כתב אישום המייחס לו עבירה של הפרת הוראה חוקית, עבירה לפי סעיף 287 (א) לחוק העונשין התשל"ז - 1977.
2. על פי כתב האישום, הנאשם שוחרר במסגרת מ"ת 7404-0517 לקהילת "בית אור אביבה" שהם היה אמור לשהות בתנאי מעצר בית מלא. ביום 27.3.18 עזב הנאשם את הקהילה הטיפולית ונסע לעיר באר שבע ובכך הפר את הוראות הצו.
3. במסגרת ההליך המקדמי בדיון שהתקיים ביום 7.11.18 הועלתה על ידי ב"כ הנאשם טענה ולפיה יש להורות על ביטולו של כתב האישום וזאת לאור הוראת סעיף 149 (10) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] התשמ"ב - 1982. לדידו יש מקום להורות על ביטול כתב האישום וזאת מן הנימוקים הבאים:
 - א. לטעמו המאשימה חרגה מנהלי פרקליטות המדינה בכל הקשור להגשת כתבי אישום - הפנה להנחייה 5.14 (נ/1).
 - ב. בתיק העיקרי (ת"פ 7395-05-17) עניין ההפרה נלקח בין השיקולים לחומרא (הפנה לנ/2).
4. המאשימה הגישה תגובתה ולפיה יש לדחות את הטענה וזאת, בין השאר לאור פסיקת בית המשפט העליון ברע"פ 5034/15. עוד הדגישה המאשימה כי יש מקום לדחות גם את הטענה בכל הקשור להגשת כתב האישום שכן היא עומדת בתנאים שנקבעו בהנחיה.

דוקטרינת הביקורת המנהלית וטענת ההגנה מן הצדק

5. למעשה טוען ב"כ הנאשם כי יש מקום להורות על ביטולו של כתב האישום מכח דוקטרינת הביקורת

המינהלית הנשענת, בין השאר גם על ההגנה מן הצדק.

6. דוקטרינת ההגנה מן הצדק חודדה בהלכה שנקבעה בע"פ 4855/02 מדינת ישראל נ' בורוביץ', פ"ד נט(6) 807, 776. בשלב הראשון של המבחן המשולש על פי אותה הלכה יש לזהות את הפגמים.

7. לצורך זיהוי הפגם במקרה שלפנינו נדרש מבית המשפט להשתמש בדוקטרינת הביקורת המנהלית שגובשה בבג"צ 9131/05 ניר עם כהן ואח' נ' מדינת ישראל.

8. על פי פסק הדין בעניין "ניר עם כהן" לבית המשפט הדן בהליך הפלילי סמכויות מנהליות המאפשרות לו להפעיל ביקורת שיפוטית על רשויות השלטון.

9. בעניין זה קבע כב' השופט גרוניס (כתוארו אז) את הדברים הבאים:

"דין העתירה להידחות מחמת קיומו של סעד חלופי. הסוגיה העיקרית אשר מתעוררת במקרה דנא הינה סוגיה מקדמית הנוגעת לשאלה איזו היא הערכאה המוסמכת לבחון את חוקיות ההליך שקדם להגשת כתב אישום. העותרים סבורים, כי מן הראוי ששאלה זו תתברר בפני בית המשפט הגבוה לצדק, מן הטעם שלו בלבד, כך לדידם, נתונה הסמכות להפעיל ביקורת שיפוטית על רשויות השלטון. טענה זו אין בידינו לקבל. אמת, סעיף 15(ד)(2) לחוק יסוד: השפיטה מסמיך את בית משפט זה בשבתו כבית משפט גבוה לצדק לבחון את תקינות מעשיהן של גופי השלטון. אולם, לא מן הנמנע כי במסגרת הליך פלילי תידרש אף הערכאה הפלילית לבקר את חוקיות פעולותיהן של רשויות האכיפה בעת העמדה לדין פלילי. זאת, בפרט כאשר הנאשם עותר לביטולו של כתב האישום, בין אם בשל היעדר סמכות להגיש את כתב האישום, בין אם מחמת פגם שנפל בהליך החקירה או הגשת כתב האישום, בין אם בשל פסול בשיקול הדעת ובין אם משום שעומדת לו "הגנה מן הצדק" (ראו למשל, ע"פ 4855/02 מדינת ישראל נ' בורוביץ (טרם פורסם) פסקה 20; י' נקדימון, "הגנה מן הצדק" (תשס"ד) 109-111 (להלן - נקדימון))."

10. בענייננו טוען ב"כ הנאשם הן לעניין הפעלת הביקורת השיפוטית בכל הקשור להפעלת שיקול הדעת של המאשימה בעת הגשת כתב האישום נוכח הנחיה 5.14 והן לטענת הגנה מן הצדק שכן בית המשפט בעת מתן גזר הדין בתיק העיקרי שקל כנסיבה לחומרא את הפרת הצו.

11. בטרם אתייחס לעניין שיקול הדעת של הרשות אציין כבר עתה כי לא מצאתי כי נפל פגם כלשהו המצדיק מעבר לשלבים הבאים במבחן המשולש שנקבע בהלכת בורוביץ'.

12. עיון בגזר הדין בתיק 7395-05-17 ובמיוחד למקומות שהפנה ב"כ הנאשם מלמד כי בית המשפט לא נתן

כל משקל להפרת הצו אלא נתן משקל לכך שהנאשם אינו מעוניין במסגרת טיפולית. אין לכך שום נגיעה לתיק דן. לפיכך, טענה זו נדחית.

13. אשר להפעלת שיקול הדעת.

14. הנחייה 5.14 (נ/1) אליה הפנה ב"כ הנאשם קובעת כי:

"...החלטה על הגשת כתב אישום כאמור תעשה תוך מתן משקל לטיב וסוג ההפרה. כך לדוגמה, יש לשקול הגשת כתב אישום בחיוב, במקרה שבו ההפרה הביאה לפגיעה בשלומו הפיסי או הנפשי של נפגע עבירה; כאשר ההסרה גררה הקצאת משאבים ציבוריים ואכיפתיים ניכרים; כאשר ההפרה לוותה בביצוע של עבירה נוספת או הביאה לפגיעה אחרת באמון ותחושת הביטחון של הציבור; וכדומה".

15. יש לציין כי לאחרונה דחה בית המשפט העליון טענה דומה. ב"כ המאשימה גם הפנתה לפסק הדין ברע"פ 5034/15 שם קבע בית המשפט העליון כי אין מניעה להעמיד לדין בעבירה של הפרת הוראה חוקית מקום שהורו על מעצרו של אדם לאחר הגשת בקשה לעיון חוזר. עם זאת, בית המשפט העליון הפנה בהקשר זה לעניין סמכות הביקורת המנהלית של בתי המשפט וקבע כי:

"בהקשר לענייננו, יש לתת את הדעת לעובדה כי אין עסקין בערעור על ההרשעה, או על מידת העונש, אלא אנו נדרשים פה להתערב בשיקול דעתם של הגורמים הרלבנטיים אצל המשיבה עת ששקלו אם להגיש כתב אישום אם לאו בגין הפרת ההוראה החוקית. ביחס לכך אציין את ההלכה הפסוקה והמושרשת, הנוגעת לביקורת השיפוטית המצומצמת יחסית הנעשית בכל הנוגע לשיקול דעתה של התביעה בהעמדה לדין, ולפיה רק מקרים בהם נפל חוסר סבירות קיצוני בהחלטת הרשות להעמיד לדין, או שרירות לב, או משגה היורד לשורש ההליך, הם אלה שעלולים להביא להתערבות שיפוטית (ראו: בג"ץ 2534/97 יחב נ' פרקליטת המדינה, פ"ד נא (3) 1 (1997); בג"ץ 4550/94 אישה נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד מט(5) 859 (1995); בג"ץ 935/89 גנור נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד מד (2) 485 (1990)). בהתאם לפרישתה הרחבה של דוקטרינת ההגנה מן הצדק ולהלכות הנ"ל, כאשר עסקין בביקורת שיפוטית על החלטת המשיבה להעמיד אדם לדין, יש ליתן משקל ממשי לאמות המידה הנקוטות במשפט המינהלי, וגדרי ההתערבות המצומצמים לביקורת שיפוטית על התנהלות המאשימה - ישמשו נקודת מוצא, לצד שיקולים נוספים הייחודיים לעקרון ההגנה מן הצדק (עיינו: ע"פ 4855/02 מדינת ישראל נ' בורוביץ', פ"ד נט (6) 776 (2005) (להלן: עניין בורוביץ'))."

16. בענייננו, עיינתי בתגובתה של המאשימה והן בהנחיות פרקליטות המדינה ולא מצאתי כי החלטת המאשימה להגיש אישום בנסיבות העניין לוקה בחוסר סבירות קיצוני.

17. על פי עובדות כתב האישום והן לאור חומרת ההפרה, והעובדה כי נמצא שתוי מחוץ למקום שנקבע לו לצורך הטיפול, הרי שלא מצאתי שום פגם המצדיק את התערבותו של בית המשפט.

סוף דבר

18. לאור כל האמור לעיל, אני דוחה את הטענה המקדמית שהועלתה על ידי ב"כ הנאשם.

19. כאמור, אינני סבור שיש מקום לבטל את ההליך הפלילי מכוח דוקטורינת הביקורת המנהלית בפלילים, או מכוח דוקטורינת ההגנה מן הצדק.

20. לפיכך, הטענה המקדמית נדחית.

21. הצדדים יהיו ערוכים לדיון ביום 7.1.19 לפי סעיפים 143 א ו-144 לחסד"פ.

ניתנה היום, י"ח כסלו תשע"ט, 26 נובמבר 2018, בהעדר
הצדדים.